Tillväxt- och regionplanenämnden

PROTOKOLL 6/2021
2021-06-16

TRN 2021–0001

Kl. 15.00 – 17.00

§§ 103 - 119

Sammanträde med tillväxt- och regionplanenämnden

Datum för justering:
§§ 2021-06-16

Datum för justering: 2021-06-23

Gustav Hemming

Robert Johansson

Plats Digitalt sammanträde

Närvarande ledamöter
Gustav Hemming (C)
Leif Gripestam (M)
Robert Johansson (S)
Christina Eklund (M)
Märta Martin-Åkesson (C)
Carl Johan Schiller (KD)
Staffan Olsson (M)
Malin Fijen Pacsay (MP)
Lars Bryntesson (S)
Johan Heinonen (S)
Mervi Mäkinen Andersson (S)
Ann Mari Engel (V)
Lina El Yafi (V)
Christina Wallmark (SD)

Närvarande ersättare
Hans Barje (M) tjg
Mikael Igelström (M) tjg
Dan Engstrand (M)
Arvid Öhlin (M)
Annica Nordgren (C)
Reidar Österman (L) tjg
Annette Hultåker (KD)
Mikael Ottosson (KD)
Mats Larsson (S) tjg
Magnus Nilsson (S)
Ulrika Palm (S)
Hanna Svensson (S)
Stellan Hamrin (V)
Staffan Norberg (V)
Christian Lindefjärd (SD)

Ej närvarande ledamöter
Olov Holst (M)
Erika Wing (M)
Helena Mischel (L)
Sara Heelge Vikmång (S)

Ej närvarande ersättare
Fredrik Wallén (KD)
Nicholas Nikander (L)
Meeri Wasberg (S)

Politiska tjänstemän
Emil Botes, Daniel Källqvist, Robin Törnberg, Lydia Wefer, Ester Loder, Joachim Höggren, Andrea Söderblom Tay

Tjänstemän
Anton Västberg, Karin Ölander, Cristine Dahlbom, Elisabeth Mårell

Sekreterare

Agneta Marmestrand Ruud

Meddelande

Protokoll för sammanträde 2021-06-16 med tillväxt- och regionplanenämnden har justerats

Bevis/Anslag	Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Region Stockholms anslagstavla
Datum för justering §§	2021-06-16
Datum för justering	2021-06-23
Datum för anslags uppsättande	2021-06-24
Förvaringsplats för protokollet	Lindhagensgatan 98, Stockholm
Underskrift	Agneta Marneskans Lund
Bevis om anslag	
Underskrift	Agneta Marneskans Lund

Innehåll

§ 103 Justerare och justeringsdag 4

§ 104 Förteckning över inkomna ärenden 5

§ 105 Förteckning över fattade delegationsbeslut 6

§ 106 Yttrande över Vägledning för grönplanering – Boverkets och naturvårdsverkets förslag för synpunkter 7

§ 107 Yttrande över samråd om förslag till Översiktsplan 2022 Sigtuna kommun 8

§ 108 Yttrande över Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk hälsa 9

§ 109 Yttrande över Folkhälsopolicy för Region Stockholm 10

§ 110 Yttrande över Förslag till Trafikplan för Haninge kommun 12

§ 111 Yttrande över samråd riktlinjer för bostadsförsörjning 2021–2025, Värmdö kommun 13

§ 112 Yttrande över promemorian Försöksverksamhet med yrkesinriktning på högskoleförberedande program 14

§ 113 Yttrande över Förslag till dagvattenplan för Upplands-Bro kommun .. 15

§ 114 Remiss – Post- och telestyrelsens rapport (PTS-ER 2021:13) om förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på fjärrtåg 16

§ 115 Inbjudan till samråd för Danderyds översiktsplan 17

§ 116 Gemensamma positioner för ett ökat bostadsbyggande och en tryggad bostadsförsörjning i Stockholms regionen 18

§ 117 Skrivelse från Robert Johansson och Johan Heinonen (S) angående om att vända trenden med att fler lämnar Stockholmsregionen 19

§ 118 En analys över utflyttningstrenden från Stockholmsregionen 20

§ 119 Direktörens rapport 21

§ 103
Justerare och justeringsdag

Mötesordförande och Robert Johansson.

Justering sker den 23 juni 2021.

§ 104
Förteckning över inkomna ärenden
TRN 2020–0001

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande:

Förteckning över inkomna ärenden läggs till handlingarna.

§ 105
Förteckning över fattade delegationsbeslut
TRN 2021–0011

3 A Inbjudan att medverka i Elektrifieringskommissionens genomförande-plan för elektrifiering av regionala godstransporter
TRN 2021–0134

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande:

Förteckning över fattade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Beslutsexpediering
Akt

§ 106
Yttrande över Vägledning för grönplanering – Boverkets och naturvårdsverkets förslag för synpunkter
TRN 2021–0123

Sammanfattning
Region Stockholm har genom tillväxt- och regionplanenämnden beretts möjlighet att yttra sig över Boverkets och Naturvårdsverkets förslag till Vägledning för Grönplanering. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån Region Stockholms ansvar för regional fysisk planering och regional utveckling.
Boverket och Naturvårdsverket arbetar tillsammans med att ta fram en vägledning för grönplanering. Arbetet bedrivs som en samverkansåtgärd inom Rådet för hållbara städer. Målet med projektet är att ta fram en konkret och användarvänlig vägledning som kan användas i planering, byggande, förvaltning och utveckling av befintlig grönstruktur. Syftet med remissen är kvalitetsgranskning och att få in synpunkter på vägledningens användbarhet och relevans samt att samla goda exempel.
Region Stockholm anser att förslaget till vägledning för grönplanering som helhet är väl genomarbetad och tydligt strukturerad. Vägledningen täcker in många av de komplexa utmaningar och aspekter som ryms inom grönplaneringen samt ger konkreta och handfasta råd på ett kortfattat och tydligt sätt. Region Stockholm lämnar förslag som kan förtydliga vägledningen ytterligare.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Boverket och Naturvårdsverket över förslag till Vägledning för grönplanering.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsexpediering
Boverket
Naturvårdsverket
Akt

§ 107
Yttrande över samråd om förslag till Översiktsplan 2022 Sigtuna kommun
TRN 2021–0126

Sammanfattning
Region Stockholm har beretts möjlighet att yttra sig över samråd om förslag till översiktsplan 2022 Sigtuna.
Region Stockholm är generellt sett positiv till förslaget till översiktsplan men ser samtidigt att kommunen på ett antal punkter avviker från den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050. Region Stockholm framför exempelvis att de strategiska frågorna inom Arlanda - Märsta regionala stadskärna bör hanteras i en fördjupad översiktsplan (FÖP) samt att flera utbyggnadsförslag förutsätter stora investeringar i kollektivtrafik för att inte bidra till ett ökat bilresande. Det vore en styrka om föreslagen markanvändning tydligare kopplar till kommunens styrdokument Klimatsmart Sigtuna och Regional klimatfärdplan 2050 för att planen ska bidrar till minskad klimatpåverkan. Region Stockholm framför även synpunkter på avgränsningen av den regionala stadskärnan, behov av utredningar vid bebyggelseutveckling i bytespunkter och bussterminaler samt förslag till servicenoder på landsbygden. Region Stockholm understryker vikten av en fortsatt dialog om strategiska regionala och mellankommunala frågor innan planen går ut på granskning.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt eget förslag till beslut.

Propositionsordning
Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Sigtuna Kommun över samråd om förslag till översiktsplan 2022 Sigtuna kommun

2. Paragrafen justeras omedelbart

Reservation
V-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Beslutsexpediering:
Sigtuna kommun
Akt

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0126

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 5

Yttrande över samråd om förslag till översiktsplan 2022 Sigtuna kommun

Vänsterpartiet vill understryka att det är viktigt att grönytor och jordbruksmark bevaras trots ökat byggande. Grönytor har stor betydelse för såväl den ekologiska hållbarheten som kommuninvånarnas hälsa och välbefinnande. Jordbruksmarken är viktig för att säkerställa framtida matförsörjning, framförallt i och med den pågående klimat- och miljökrisen som riskerar att göra en allt större del av världens jordbruksareal obrukbar. Jordbruksmark som en gång bebyggs kan aldrig återställas.

Vi ställer oss också kritiska till den planerade etableringen av stora kontorsområden utan bra kollektivtrafikförsörjning. Det riskerar att göra anställda i området beroende av bil, vilket inte ligger i linje med den regionala utveckling vi vill se. Vänsterpartiet vill se en mer tillgänglig kollektivtrafik för att fler ska välja kollektivtrafiken framför bilen. För att förstärka kollektivtrafiken i hela nordvästra regionen vill vi att regionen tar ett större grepp för att förstärka kollektivtrafiken i hela området: Rimbo och dess omgivning, Märsta, Sigtuna och över länsgränsen till Uppsala län.

Med anledning av den pågående klimatkrisen ser vi det som helt uteslutet att bygga nya landningsbanor på Arlanda och ser därför heller ingen anledning att planera för dessa.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

att meningen ”Region Stockholm anser att kommunen behöver ta ställning till markbehov för nya rullbanor på Arlanda, även om dessa ligger utanför planens tidshorisont.” stryks ur yttrandet.

§ 108
Yttrande över Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk hälsa
TRN 2021–0101

Sammanfattning
Ur ett tillväxt- och regionplaneperspektiv anser regionledningskontoret att strategin lyfter många viktiga aspekter vad gäller förutsättning för bättre psykisk hälsa och välbefinnande.
Regionledningskontoret ser att strategin skulle stärkas av att inkludera begreppet hållbar tillväxt. En hållbar tillväxt ger oss det vi behöver i dag – ekonomiskt, miljömässigt och socialt – samtidigt som kommande generationer får möjlighet att tillgodose sina behov. Utbildning, arbete och delaktighet tillhör några av de viktigaste faktorerna för psykisk hälsa och välbefinnande.
Miljöer som främjar fysisk aktivitet är också en betydande faktor som påverkar den psykiska hälsan. Regionen kan bidra till förbättrade förutsättningar för aktiv mobilitet (gång och cykel.) liksom hållbara levnadsmiljöer.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt eget förslag till beslut

Propositionsordning
Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör tillväxt- och regionplanenämndens yttrande till regionstyrelsen över Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022–2030.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation
V-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Beslutsexpediering:
Regionstyrelsen
Akt

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0101

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 6

Yttrande över Strategi för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande samt förebyggande av psykisk ohälsa 2022-2030

Vänsterpartiet anser att strategin i huvudsak är bra och väl formulerad. Vår främsta oro är att detta bara blir vackra ord och meningar i ett policydokument. Region Stockholm har under det blågröna styret utvecklat en förmåga att i policys och strategidokument formulera riktlinjer som alla kan ställa sig bakom. Problemet är att de flesta av dessa viktiga dokument sedan bara ställs upp på en hylla och glöms bort. I vilket fall finns de inte där, som utgångspunkter för beslut, när styrelser och nämnder inom regionen sammanträder. Inte heller är dessa fastslagna strategidokument vägledande när de blågröna beslutar om regionens budget. Det är först när orden kopplas till handling som strategin kan förverkligas.

I strategidokumentet betonas OECD:s konstaterande att man uppnår stora positiva samhällseffekter genom att etablera välbefinnande som en grundläggande princip för ekonomistyrning och ekonomiska prioriteringar. Flera andra forskningsprojekt visar detsamma, att psykisk hälsa och välbefinnande är avgörande för en stads, en regions och ett lands framtida utveckling.

Det är uppenbart att om människorna mår bra så utvecklas också samhället bättre. Samhällets styrande organ måste därför organisera sin verksamhet så att målsättningen välbefinnande uppnås. Det kräver att alla berörda styrelser och nämnder uppmärksammar frågan och dessutom ges tillräckliga resurser för att kunna genomföra de åtgärder som bidrar till god psykisk hälsa och välbefinnande. Dessutom måste man undersöka de hinder som finns i den nuvarande organisationen för att effektivt kunna nå de mål som satts upp. Vi anser däremot inte att strategin bör inkludera begreppet ”hållbar tillväxt” eftersom det är en självmotsägelse. Flera studier har visat att fortsatt ekonomisk tillväxt inte är förenlig med ekologisk hållbarhet. Psykisk hälsa och välbefinnande har ett egenvärde och arbete för att främja detta behöver alltså inte motiveras med hänvisning till ökad tillväxt.

För Vänsterpartiet är det uppenbart att de hittillsvarande blågröna budgetarna inte satsat tillräckliga resurser för att nå de uppsatta målen. Det är också uppenbart att de blågrönas dogmatiska tilltro till marknadsliberalismen och den fria etableringsrätten genom så kallade vårdvalssystem i hög grad skapar en splittrad och icke sammanhållen hälso- och sjukvård som ytterligare försvårar möjligheterna att uppnå god psykisk hälsa och välbefinnande. Särskilt gäller detta när vi ser den psykiska hälsan

ur ett klass- och jämlikhetsperspektiv. Betydligt större satsningar krävs för att åtgärda den psykiska ohälsan i utsatta och fattiga områden. Det kan inte marknaden lösa, det krävs medvetna och välplanerade offentliga insatser. Att t ex tillgängliggöra och bedriva uppsökande stöd för att förebygga psykisk ohälsa på individuell nivå kräver en tydlig styrning och omfördelning av resurserna till de grupper och områden som har störst behov.

I pandemins spår ser vi dessutom en snabb ökning av den psykiska ohälsan, inte minst bland yngre. Det kräver extra resurser och kraftfulla insatser t.ex. inom skolhälsovården och på ungdomsmottagningar.

Förvaltningen har uppgett att indikatorer ska utvecklas för att följa upp strategins målbild, liksom att rapporteringsanvisningar ska utvecklas för att följa nämnder och bolags genomförande av strategin. Vänsterpartiet vill understryka vikten av att hela strategin och dess målsättningar följs upp och utvärderas kontinuerligt i HSN.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

att stryka resonemangen om ”hållbar tillväxt” ur yttrandet.

§ 109
Yttrande över Folkhälsopolicy för Region Stockholm
TRN 2021–0102

Sammanfattning
Tillväxt- och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig om hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till ny folkhälsopolicy. Regionledningskontoret anser att förslaget till ny folkhälsopolicy, betraktat ur ett tillväxt- och regionplaneperspektiv, identifierar behov och utvecklar ordinarie processer för folkhälsan. Regionledningskontoret stödjer förslagets fyra styrande principer och ser att förslaget går i linje med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050. I syfte att möjliggöra effektiv resursplanering vill regionledningskontoret betona vikten av att det stödmaterial som tas fram tydliggör omfattningen av de folkhälsokonsekvensanalyser som nämnden ska genomföra.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till beslut
SD-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till tilläggsbeslut.

Propositionsordning
Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag. Ordförande frågar sedan om avslag eller bifall på Sverigedemokraternas förslag till tilläggsbeslut och finner att nämnden avslår förslaget.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör tillväxt-och regionplanenämndens yttrande till regionstyrelsen över Folkhälsopolicy för Region Stockholm.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Särskilt uttalande
S-ledamöterna anmäler ett särskilt uttalande.

Reservation
V-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag till beslut.
SD-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt förslag till tilläggsbeslut.

Beslutsexpediering:
Regionstyrelsen
Akt

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-14

Ärende 7
TRN 2021-0102

Remissvar - Folkhälsopolicy för Region Stockholms arbete för en god hälsa och minskade hälsoklyftor i befolkningen

Vi socialdemokrater instämmer i vikten av att samtliga av regionens förvaltningar ska arbeta utefter en folkhälsostrategisk policy och att en god folkhälsa är ett mål och ett medel i en hållbar utveckling för Region Stockholm.

Det vi däremot saknar i folkhälsopolicyn är tydliga visioner och konkreta åtgärder i hur vi möter de stora folkhälsoutmaningarna som vi vet finns idag.

Ojämlikheten i hälsa i Stockholmsregionen är stor. Medellivslängden kraftigt skiljer mellan olika bostadsområden i länet. En lågutbildad man i Vårby förväntas leva 18 år kortare än en högutbildad man i Danderyd. Vi vet att sjukdomar oftare drabbar grupper med lägre inkomst, kortare utbildning, utrikesfödda - som t ex att kvinnor i Rinkeby drabbas dubbelt så ofta av hjärtinfarkt som kvinnor i Vaxholm. Även psykiska besvär, psykiatriska diagnoser och suicid är vanligare bland låginkomsttagare. Samtidigt som hälsan är sämre i grupper med socioekonomisk utsatthet söker många i den gruppen vård i mindre utsträckning än övriga befolkningen och framförallt i ett senare skede.

De senaste månaderna har den ojämlika hälsan visat sig i smittsmidning och dödlighet av covid-19. Tidigt i pandemin kunde vi se att fler smittades i Järvaområdet jämfört med övriga länet. En liknande utveckling följde i andra socialt utsatta områden i de södra delarna av regionen. Region Stockholms oförmåga att hantera denna ojämlikhet genom att exempelvis sätta in testbussar i tid visar på bristerna i den nuvarande majoritetens folkhälsoarbete.

SÄRSKILT UTTALANDE

Vi vill belysa att risken med en folkhälsopolicy utan konkretion och än mer tydliga visioner är att våra invånare fortsätter leva i en region där det inte sker någon förändring av de idag ojämlika levnadsvillkoren.

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0102

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 7

Yttrande över Folkhälsopolicy för Region Stockholm

Vänsterpartiet anser att policyn i huvudsak är bra och väl formulerad. Vi vänder oss dock emot uppfattningen att god folkhälsa skulle vara ett medel för att öka tillväxten. God folkhälsa har ett egenvärde i och med att den avspeglar en hög livskvalitet hos befolkningen, vilket bör vara ett av de främsta målen för varje samhälle. Tillväxt kan däremot aldrig betraktas som något annat än ett medel för att uppnå andra mål.

Bortsett från detta är vår främsta oro att policyn inte ska implementeras. Region Stockholm har under det blågröna styret utvecklat en förmåga att i olika policys och strategidokument formulera handlingslinjer som alla kan ställa sig bakom. Problemet är att de flesta av dessa viktiga dokument sedan bara ställs upp på en hylla och glöms bort. I vilket fall finns de inte där, som utgångspunkter för beslut, när styrelser och nämnder inom regionen sammanträder. Inte heller är dessa fastslagna styrdokument vägledande när de blågröna beslutar om regionens budget. Det är först när orden kopplas till handling som policyn kan förverkligas.

För Vänsterpartiet är det uppenbart att de hittillsvarande blågröna budgetarna inte satsat tillräckliga resurser för att nå de uppsatta målen. Det är också uppenbart att de blågrönas dogmatiska tilltro till marknadsliberalismen och den fria etableringsrätten genom så kallade vårdvalssystem i hög grad skapar en splittrad och icke sammanhållen hälso- och sjukvård som ytterligare försvårar möjligheterna att uppnå en god folkhälsa.

Särskilt gäller detta när vi ser folkhälsan ur ett klass- och jämlikhetsperspektiv. Betydligt större satsningar krävs för att åtgärda ohälsan i utsatta och fattiga områden. Det kan inte marknaden lösa, det krävs medvetna och välplanerade offentliga insatser. Att till exempel tillgängliggöra och bedriva uppsökande vård för att förebygga ohälsa på individuell nivå kräver en tydlig styrning och omfördelning av resurserna till de grupper och områden som har störst behov.

Vänsterpartiet vill understryka vikten av att policyn och dess målsättningar följs upp och utvärderas kontinuerligt i HSN.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0102

Tillväxt- och regionplanenämnden
7

Folkhälsopolicy – God hälsa och minskade hälsoklyftor i befolkningen

Sverigedemokraterna välkomnar folkhälsoarbetet, och ställer oss bakom ansatserna att uppvärdera och strukturerade preventiva insatserna.

Vi ser däremot behovet av att i folkhälsopolicyn understryka utförandekriterier för de preventiva insatser som är avgörande för att dessa ska uppfattas som väl avvägda och rimliga hos allmänheten. Vid preventiva insatser bör det i förtydligas att valet av geografisk bostadsort inte ska påverka möjligheten att ta del av insatsen. I stället bör medborgarens individuella hälsotillstånd agera som inklusionskriterium.

Vi föreslår således att folkhälsopolicyn kompletteras med följande förtydligande: ”Preventiva hälsoinsatser ska i största möjliga utsträckning inte ges utefter geografisk bostadsort, utan baseras på individuella hälsoförutsättningar.”

Sverigedemokraterna föreslår Tillväxt- och regionplanenämnden besluta:

1. Tillväxt-och regionplanenämndens remissyttrande kompletteras med tillägg om att preventiva hälsoinsatser inte ges efter kriteriet om geografisk bostadsort, utan baseras på individuella hälsoförutsättningar.

§ 110
Yttrande över Förslag till Trafikplan för Haninge kommun
TRN 2020–0106

Sammanfattning
Haninge kommun har tagit fram ett förslag till Trafikplan för Haninge för att tydliggöra hur trafiksystemet i kommunen bör utformas för att stödja samhällsutvecklingen i riktning mot kommunens mål. Trafikplanen har skickats på remiss till Region Stockholm.
Region Stockholm bedömer att målen och de prioriteringar som görs i trafikslagshierarkin i förslag till Trafikplan för Haninge kommun ligger i linje med mål och prioriteringar i den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050.
Region Stockholm anser att kommunen bör överväga om de åtgärder som beskrivs i trafikplanen i tillräcklig omfattning bidrar till att nå trafikplanens mål om att prioritera och därmed öka hållbart resande.
Målsättningen i trafikplanen är att öka andelen hållbara resor där fler går, cyklar eller åker kollektivt. Trafikprognoserna visar att vägtransporterna och biläkandet kommer att fortsätta att öka när fler personer bor och arbetar i Haninge stad. I trafikplanen konstateras att det innebär ett ökat behov av utveckling av väginfrastrukturen för att möjliggöra en fortsatt god tillgänglighet för alla trafikslag. Region Stockholm bedömer att en utveckling av väginfrastrukturen kommer att bidra till att konkurrenskraften för bil ökar på bekostnad av hållbara transportslag.
Region Stockholm ser ett behov av att kommunen i sitt arbete med att genomföra trafikplanen arbetar aktivt med målstyrning och åtgärder som främjar hållbara transporter. En utveckling av väginfrastrukturen bör göras på ett sätt som gynnar hållbara transportslag och ökar deras konkurrenskraft.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över förslag till Trafikplan för Haninge kommun.

Beslutsexpediering:
Haninge kommun
Akt

§ 111
Yttrande över samråd riktlinjer för bostadsförsörjning 2021–2025, Värmdö kommun
TRN 2020–0107

Sammanfattning
Region Stockholm har beretts möjlighet att yttra sig över Värmdö kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning 2021–2025. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod.
Region Stockholm ser positivt på kommunens förslag till riktlinjer och bedömer att de går väl i linje med RUFS 2050. Kommunen lyfter fram det regionala perspektivet och utgår i riktlinjerna från nivåerna för planberedskap för bostäder som finns i RUFS 2050.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till beslut
S-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till tilläggsbeslut

Propositionsordning
Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag. Ordförande frågar sedan om avslag eller bifall på Socialdemokraternas förslag till tilläggsbeslut och finner att nämnden avslår förslaget.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör tillväxt- och regionplanenämndens yttrande till Värmdö kommun över Värmdö kommuns samrådshandling för riktlinjer för bostadsförsörjning 2021–2025.

Reservation
V-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag
S-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt förslag till tilläggsbeslut.

Beslutsexpediering:
Värmdö kommun
Akt

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0107

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 9

Yttrande över samråd för riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2025, Värmdö kommun

För att öka variationen av upplåtelseformer behöver Värmdö kommun se till att antalet hyresrätter kommer ikapp det ägda boendet, samt öka variationen mellan småhus, flerbostadshus och annan byggnation. Andelen hyresrätter måste öka. I dagsläget är endast 17 % av bostäderna i Värmdö hyresrätter. 58 % av bostäderna är äganderätter, vilket mestadels betyder villor eller radhus. Alla som behöver komma in eller förflytta sig på bostadsmarknaden kan inte köpa en bostad. Vänsterpartiet anser att målet bör vara att hyresrätter ska utgöra en tredjedel av bostadsbeståndet och att det bör byggas 500 hyresrätter per år de kommande tio åren.

Fler hyresrätter är dock bara en del av lösningen. Idag förmedlas nästan inga hyresrätter med mer än tre rum i Värmdö. Totalt de senaste sju åren har det bara förmedlats fyra lägenheter med fyra rum genom bostadsförmedlingen. Det riskerar att leda till att barnfamiljer som vill bo i hyresrätt söker sig till andra kommuner. Fler skulle kunna hitta sin drömbostad om kommunen gav Värmdö bostäder i uppdrag att bygga mer varierat.

Det behövs fler bostäder i skärgården, framförallt hyresrätter på kärnöarna. Det finns jobb i skärgården, men det är svårt att anställda när det saknas bostäder.

Genom att kommunen ser till att det byggs hyresrätter, kooperativa hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter i samma områden förhindrar vi segregation. Här ska även trygghetsboenden, särskilda boenden och gruppboenden sprängas in. På så sätt skapas inkluderande stadsdelar och områden där människor kan leva, växa och utvecklas.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

Tillväxt- och regionplanenämnden

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2021-06-15

Ärende 9
TRN 2021-0107

Remiss - Samråd riktlinjer för bostadsförsörjning 2021–2025, Värmdö kommun

Bostadsförsörjningen inom Stockholmsregionen är ett viktigt gemensamt ansvar. Den stora flyttrörligheten inom regionen, mellan våra olika kommuner, gör att bostadsmarknaden till stor del är regional. Därmed är den också en regional angelägenhet. Det handlar dels om att alla med ansvar och inflytande, såväl kommuner som bostadsaktörer, behöver bidra till att lösa de stora behov av bostäder som finns inom vår region. Men det handlar också om att bostadsbristen måste lösas på ett sådant sätt att regionala obalanser inte ökar, med risk för ökad segregation, utan att de tvärtom minskar.

Socialdemokraterna uppskattar att regionen fått riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2025 i Värmdö kommun på remiss och välkomnar fler kommuner att följa detta exempel. Därmed lever kommunen upp till lagstiftningens krav på att varje kommun har ansvar för bostadsförsörjning.

Vi vill dock komplettera yttrande i tjänsteutlåtande med följande tre stycken:

” Det är oklart vad kommunen avser med ”en bostadsmarknad i balans”. Preciseringen ”en bostadsutveckling som matchar efterfrågan” leder ofelbart till att sätta efterfrågan från grupper som har möjlighet till egen kapitalinsats och kreditvärdighet för tillräckliga lån, i första rummet. Därmed ställs många grupper som behöver bostad, inte minst ungdomar, inte i fokus. Detta är olyckligt. En bättre utgångspunkt hade varit ”bostadsförsörjning som tillgodoser behov”.

Värmdö behöver, liksom åtskilliga andra kommuner, bli bättre på att bidra till regionens stora behov av fler hyresbostäder. Bristen på just hyresbostäder drabbar dubbelt. För det första drabbar det de grupper som ska etablera sig i sitt första egna boende, och vi kan exempelvis se att genomsnittsåldern då ungdomar flyttar hemifrån stigit dramatiskt sedan ett 20-tal år tillbaka. Men det drabbar också tillväxten i regionen, något som näringslivets företrädare ofta lyft fram, bland annat med hänvisning till att såväl företag som akademi alltför ofta tvingas tacka nej till högprofilerade medarbetare och studenter pga brist på just hyresbostäder.

Värmdö är en av de kommuner i regionen som tidigare skaffat sig goda möjligheter att bidra till regionens behov av fler hyresbostäder, genom överenskommelsen om 1.000 (500 + 500) nya hyresbostäder i samband med försäljningen av 49,9 % av sitt kommunala bostadsbolag till en fristående bostadsaktör. Tyvärr har endast en bråkdel av dessa hyresbostäder blivit verklighet. Riktlinjerna borde ge svar på hur resterande ökning av antalet hyresbostäder nu ska uppnås."

Förslag till tilläggsbeslut

att yttrandet i tjänsteutlåtande kompletteras med ovanstående tre stycken

§ 112
Yttrande över promemorian Försöksverksamhet med yrkesinriktning på högskoleförberedande program
TRN 2021–0108

Sammanfattning
Region Stockholm har fått promemoria Försöksverksamhet med yrkesinriktningar på högskoleförberedande program U2021/01877 från Utbildningsdepartementet på remiss. Yttrandet fokuserar på de delar i promemorian som berör Region Stockholms verksamhetsområden i egenskap av regionalt utvecklingsansvarig aktör. Utbildningsdepartementet har i promemorian föreslagit förändringar i skollagen för att inrätta försöksverksamhet med yrkesinriktning på högskoleförberedande program för att höja matchningsgraden på arbetsmarknaden.
Region Stockholms anser att förslagen som läggs fram kan hjälpa till att höja matchningsgraden på arbetsmarknaden om den ges rätt förutsättningar.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Utbildningsdepartementet över promemoria Försöksverksamhet med yrkesinriktningar på högskoleförberedande program U2021/01877.

2. Paragrafen ska justeras omedelbart.

Särskilt uttalande
V-ledamöterna anmäler ett särskilt uttalande.
SD-ledamöterna anmäler ett särskilt uttalande.

Beslutsexpediering:
Utbildningsdepartementet
Akt

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-16

TRN 2021-0108

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 10

Yttrande över promemoria Försöksverksamhet med yrkesinriktningar på högskoleförberedande program U2021/01877

Vi i Vänsterpartiet vill understryka att vår linje hela tiden har varit att både yrkesprogram och studieförberedande program ska ge grundläggande behörighet till högskolestudier. Den strikta uppdelningen i ”teoretiska” och ”praktiska” yrken är föråldrad. Kompetenser såsom språklig förmåga och samhällskunskap är viktiga för alla invånare, såväl i arbetslivet som för att kunna vara delaktig i samhällsutvecklingen.

De yrkesförberedande programmen ska ge kunskap nog att utöva ett yrke utan att låsa in elever i en viss nisch på arbetsmarknaden. Därför ska yrkesutbildningarna också ge en generell grund varifrån kunskaper och förmågor kan vidareutvecklas. I vissa fall kan det vara motiverat med en snävare specialisering beroende på lokala eller yrkesspecifika behov, men i normalfallet är det arbetsgivarens ansvar att färdigutbilda sina anställda för de speciella arbetsuppgifter som finns på varje arbetsplats. Arbetslivet har också ett ansvar att samarbeta med skolan och möjliggöra göra praktik och lärlingsutbildning.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-16

TRN 2021-0108

Tillväxt- och regionplanenämnden
10

Försöksverksamhet med yrkesinriktningar på högskoleförberedande program

Inom högre utbildning finns det idag för många platser på utbildningar som arbetsmarknaden inte efterfrågar, samtidigt som det lider brist på arbetskraft inom vissa praktiska yrken. Det är en fin tanke att alla yrkesprogram och studieförberedande program ska ge grundläggande behörighet till högskolestudier, men eftersom alla elever som går ut grundskolan inte har samma studiemotivation eller förutsättningar för högre studier är det viktigt att även de ges möjlighet till vidare studier. Det betyder inte att de elever som väljer de yrkesförberedande programmen inte har möjlighet att utbilda sig vidare senare i livet, men det betyder att ges förutsättningar till att få en yrkesutbildning efter sina egna förutsättningar som i de flesta fall även leder till ett arbete. Sverigedemokraterna ser också att samarbetet mellan skola och arbetsgivare stärks för att möjliggöra praktik och lärlingsutbildningar.

§ 113
Yttrande över Förslag till dagvattenplan för Upplands-Bro kommun

TRN 2021–0111

Sammanfattning

Region Stockholm bedömer att planförslagets principer för hållbar dagvattenhantering ligger i linje med RUFS 2050. Förslaget har en tydlig och logisk struktur med tydliga beskrivningar av ansvarsförhållanden och fortsatt arbete.
För att bättre fungera som stöd för fortsatt bebyggelseplanering bedömer regionledningskontoret att planförslaget skulle kunna kompletteras med ytterligare beskrivningar på karta, till exempel kartredovisning av låglänta områden och områden där dagvatten riskerar att stängas in och där särskilda åtgärder krävs för att bebyggelse och infrastruktur m.m. ska vara lämplig, samt var det finns lämpliga översvämningsytor.

Förslag och yrkanden

Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Upplands-Bro kommun över förslag till dagvattenplan för Upplands-Bro kommun.

Beslutsexpediering:
Upplands Bro kommun
Akt

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0111

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 11

Yttrande över Förslag till dagvattenplan för Upplands-Bro kommun

Klimatförändringarna innebär att vattensituationen förändras, och detta oavsett vilka åtgärder som vidtas för att bromsa klimatförändringarna. Förutom ökad nederbörd och kraftigare skyfall stiger havsytan i en allt snabbare takt. Idag uppgår höjningen i regionen inklusive effekterna av utvecklingen vid Antarktis till runt 5 mm/år (lika med landhöjningen) och beräknas till runt 20 mm/år år 2100. Då är havsnivån en meter högre än idag. Risken för att nivån då stigit till två meter är runt 10 %, vilket skulle innebära att regionens vattentäkt Mälaren kan bli oanvändbar runt år 2050. Det behövs därför en regionalt samordnad verksamhet för att snarast påbörja arbetet med att förbereda en ny regional vattentäkt, vilket sannolikt blir Vättern. Även hamnar, kanaler och vattenutsläpp från industrier (inklusive kärnkraftverket i Forsmark) och avloppsreningsverk behöver anpassas till en stigande havsnivå och Vättern behöver skyddas från föroreningar.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

§ 114
Remiss – Post- och telestyrelsens rapport (PTS-ER 2021:13) om förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på fjärrtåg

TRN 2021–0125

Sammanfattning

PTS har fått i uppdrag att redovisa insatser för hur den mobila uppkopplingen kan bli bättre på fjärrtågen. Region Stockholm anser att det är positivt att medel tillförs för att åstadkomma en bättre uppkoppling, men att det är viktigt att även andra tågtyper så som regionaltågen omfattas. Då PTS förordar en konkurrensutsatt tilldelning av medel, betonar Region Stockholm att det kan finns andra, mer kvalitativa, sätt att fördela stödet än principen ”lägst stöd per projekt vinner”. Exempelvis hur många resenärer som kan ta del av åtgärderna och/eller hur mycket förbättrad uppkopplingen blir gentemot nuläget.

Förslag och yrkanden

Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Post- och telestyrelsen över rapporten Förbättrade möjligheter till god mobil uppkoppling på fjärrtåg.

Beslutsexpediering:
Post- och telestyrelsen
Akt

§ 115
Inbjudan till samråd för Danderyds översiktsplan
TRN 2021–0129

Sammanfattning
Region Stockholm har genom remiss beretts möjlighet att yttra sig över Danderyds kommuns samrådsförslag till ny översiktsplan. Region Stockholm ser positivt på förslaget till översiktsplan men ser också att kommunen på vissa punkter avviker från den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050, framför allt gällande den regionalt viktiga bostadsbyggnadsutmaningen. Region Stockholm understryker vikten av en dialog om strategiska regionala och mellankommunala frågor innan planen går ut på granskning.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.
V-ledamöterna yrkar bifall till sitt förslag till beslut.

Propositionsordning
Ordförande ställer de båda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar bifalla regiondirektörens förslag.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Danderyds kommun över samrådsförslag till ny översiktsplan för Danderyds kommun.

2. Paragrafen justeras omedelbart

Reservation
V-ledamöterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Beslutsexpediering:
Danderyds kommun
Akt

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

TRN 2021-0129

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 14

Yttrande över samrådsförslag till Danderyds översiktsplan

Vi i Vänsterpartiet ställer oss i huvudsak bakom regionledningskontorets synpunkter i yttrandet över Danderyds förslag till översiktsplan. Vi vill dock komplettera med några synpunkter.

De nya bostäder som byggs i kommunen bör i första hand vara hyresrätter. Andelen hyresrätter av det totala bostadsbeståndet i regionen har minskat dramatiskt de senaste decennierna till förmån för en ökad andel bostadsrätter. Det enskilt största skälet till detta är ombildningar av hyresrätter. Områden som saknar hyresrätter blir alltför segregerade.

Vi är emot att förlänga Roslagsbanan till Arlanda. Vi har i vår budget istället föreslagit att ett uppdrag ska ges till trafikförvaltningen att utreda möjligheten till en förlängning till Rimbo.

Klimatförändringarna innebär att vattensituationen förändras, och detta oavsett vilka åtgärder som vidtas för att bromsa klimatförändringarna. Förutom ökad nederbörd och kraftigare skyfall stiger havsytan i en allt snabbare takt. Idag uppgår höjningen i regionen inklusive effekterna av utvecklingen vid Antarktis till runt 5 mm/år (lika med landhöjningen) och beräknas till runt 20 mm/år år 2100. Då är havsnivån en meter högre än idag. Risken för att nivån då stigit till två meter är runt 10 %, vilket skulle innebära att regionens vattentäkt Mälaren kan bli oanvändbar runt år 2050. Det behövs därför en regionalt samordnad verksamhet för att snarast påbörja arbetet med att förbereda en ny regional vattentäkt, vilket sannolikt blir Vättern. Även hamnar, kanaler och vattenutsläpp från industrier (inklusive kärnkraftverket i Forsmark) och avloppsreningsverk behöver anpassas till en stigande havsnivå och Vättern behöver skyddas från föroreningar.

Förslag till beslut

att yttrandet kompletteras med ovanstående synpunkter.

§ 116
Gemensamma positioner för ett ökat bostadsbyggande och en tryggad bostadsförsörjning i Stockholms regionen
TRN 2021–0147

Sammanfattning
Att främja ett ökat och långsiktigt hållbart bostadsbyggande är en avgörande fråga för Stockholmsregionens konkurrenskraft och kompetensförsörjning och för invånarnas livskvalitet, och därför en central regional prioritering i RUFS 2050. Bostadsförsörjningen i Stockholms län är ett av de största hoten mot Stockholmsregionens tillväxt och sociala hållbarhet.
I budget 2019 för Region Stockholm uppdrogs tillväxt- och regionplanenämnden att i samarbete med Stockholms stad och StorSthlm ta initiativ till regionala bostadssamtal om hur de regionala problemen på bostadsmarknaden bäst kan mötas. Uppdraget har återkommit i budget 2020 och 2021. Bostadssamtalen har resulterat i ett gemensamt positionspapper kring centrala bostadspolitiska frågor som nu föreläggs tillväxt- och regionplanenämnden för beslut.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
Gemensamma positioner för ett ökat bostadsbyggande och en tryggad bostadsförsörjning i Stockholmsregionen godkänns.

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet.

Särskilt uttalande
V-ledamöterna anmäler ett särskilt uttalande
SD-ledamöterna anmäler ett särskilt uttalande.

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-16

TRN 2021-0147

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 15

Gemensamma positioner för ett ökat bostadsbyggande och en tryggad bostadsförsörjning i Stockholmsregionen

Vänsterpartiet delar uppfattningen att ett ökat och långsiktigt hållbart bostadsbyggande är avgörande för regionens utveckling. De förslag som presenteras här är dock både olämpliga och otillräckliga. Bostadskrisen blir löst genom att tillåta kommunerna att bygga sämre, bullrigare och mindre tillgängliga bostäder. Det vore att medvetet försämra folkhälsan i vår region. Vi anser också att riksintresset även fortsättningsvis ska värnas och ser det som en allvarlig inskränkning i demokratin att föreslå att medborgarna ska betala en avgift för att överklaga en byggplan. Vi tror inte heller att lösningen på bostadskrisen finns i att stimulera till mer andrahandsuthyrning. Vi instämmer dock i att flera regelverk och tidsramar behöver ses över och att det bör finnas fler utbildningar i regionen för yrken inom byggbranschen. Det krävs en mer utvecklad samverkan mellan stat, region och kommuner där ansvaret för bostadspolitiken måste ligga på de folkvalda politikerna och inte hos marknaden.

Bostadsbristen handlar i första hand om brist på hyresrätter med rimlig hyra. I regionens egen rapport ”Efterfrågan på nya bostäder i Stockholmsregionen” konstateras att en majoritet av regionens hushåll med dagens villkor inte har råd med en nyproducerad bostad. Mer än en fjärdedel av regionens befolkning i åldersgruppen 18–30 upplever sig trångbodda. Regionen och kommunerna har ett stort ansvar för att se till att det finns bostäder även för hushåll med lägre inkomster, framför allt allmännyttiga hyresrätter. Regionen bör ställa krav på kommunerna att de ska bygga bostäder som alla har råd med, samtidigt som påverkan på klimat och miljö minimeras. Vi har föreslagit inrättandet av ett bostadsförsörjningskansli med ansvar för att alla inkomstgruppers bostadsbehov ska tillgodoses.

Bostadsförsörjningen är en samhällsangelägenhet som överlämnats till marknaden, som dock inte har intresse av att möta behoven. Nybyggda bostäder, i synnerhet hyresrätter, är för dyra att producera och får därmed hyresnivåer som de flera med normala inkomster inte klarar av att betala. Det finns många orsaker till de höga kostnaderna, men en viktig komponent är de höga byggkostnaderna. De allra flesta bostadsbolag, såväl allmännyttiga om privata, saknar egen byggkompetens och hänvisas till en handfull stora byggherrar som sätter priserna. Det har visat sig att priserna kan pressas genom produktion i stora volymer och genom ökad serieproduktion. Det skulle förmodligen också sänka kostnaderna att inte behöva anlita vinstdrivande byggbolag. Vi har lagt förslag om att undersöka

möjligheterna att starta ett regionalt byggbolag som kan anlitas av olika bostadsföretag. Vi vill också utreda förutsättningarna för ett regionalt allmännyttigt bostadsbolag och vilka för- och nackdelar dessa skulle ha för de offentliga aktörernas möjligheter att ta sitt ansvar i bostadsförsörjningen.

Vänsterpartiet vill att regionen ska ta fram en bostadsförsörjningsstrategi där man sätter upp mål för hur stor andel hyresrätter med olika hyresnivåer vi behöver bygga och hur relationen mellan hyresrätt, bostadsrätt och äganderätt ska vara i regionen. Andelen hyresrätter av det totala bostadsbeståndet har minskat dramatiskt de senaste decennierna till förmån för en ökad andel bostadsrätter. Det enskilt största skälet till detta är ombildningar av hyresrätter. Vi behöver större variation i bostadsbeståndet med fler alternativa boendeformer som byggemenskaper och kollektivhus. Yteffektiva lägenheter med fler gemensamma ytor för umgänge och arbete är ett bra sätt att bryta den ökande ensamheten. Samtidigt minskar den samlade klimatpåverkan i kollektivhus genom att de boende delar på fler funktioner.

Regionen bör kräva av kommunerna att de ska bygga på redan hårdgjorda ytor, som parkeringsplatser, för att spara grönområden. Kommuner kan inte tillåtas exploatera all mark utmed stränderna. Vänsterpartiet vill minimera klimatpåverkan från bostäder genom att bygga lågenergihus och plusenergihus. Det äldre bostadsbeståndet ska energieffektiviseras. Vi ska bygga med klimatvänliga material som trä.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-16

TRN 2021-0147

Tillväxt- och regionplanenämnden
15

Gemensamma positioner för ett ökat bostadsbyggande och en tryggad bostadsförsörjning i Stockholmsregionen

Den bostadsbrist vi ser idag har sin grund i decenniers brist på att ta ett helhetsgrepp på bostadsförsörjningen, men också på den reglering av hyresmarknaden som infördes strax efter andra världskrigets slut. När villa- och bostadsrättsmarknaden senare avreglerades fortsatte hyresmarknaden att vara hårt reglerad. Med den brist som idag råder på bostadsmarknaden, framför allt på hyresmarknaden, är det svårt, för att inte säga omöjligt, att avreglera hyresmarknaden utan att det får långtgående konsekvenser för de boende men utan att få någon större effekt för fler hyresbostäder.

Hur det kan bli när staten går in och med subventioner till massproduktion ser vi idag i de så kallade utanförskapsområdena. En bostad är inte bara tak över huvudet utan så mycket mer. Vi måste medverka till att bygga goda livsmiljöer och inte bara fokusera på att bygga ett visst antal bostäder, även om volymen naturligtvis också spelar roll. Det är inget som går att lösa genom att åter börja massproducera, utan det måste få ta tid så inte nya problem uppstår.

I det bostadsbestånd som finns att tillgå är bristen på rörlighet det stora problemet. När det är billigare att bo kvar i sin stora villa än att flytta till en mindre lägenhet är det ganska självklart att man bor kvar. Regionen skulle kunna uppvakta regeringen så att de hinder som idag skapar och förvärrar rörligheten ses över. Det befintliga beståndet kan då utnyttjas på ett betydligt effektivare sätt, vilket i sig skapar bättre boende till fler utan att det behöver byggas nytt. Förenklade regler, större och mer övergripande detaljplaner som ökar förutsägbarheten på bebyggelseutvecklingen samt ökad konkurrens mellan byggbolag där även mindre aktörer ges möjlighet att bygga, är faktorer att arbeta med för ett ökat byggande.

Undersökningar visar att de allra flesta vill bo i ett ägt småhus. I en storstadsregion som Stockholm är det svårt att bygga många småhus i staden även om det förekommer. I kranskommunerna däremot finns det bättre förutsättningar. Detta är också en faktor att ta hänsyn till när planeringen sker även om kommunerna är suveräna att bestämma över sin egen bebyggelseutveckling. Nybyggnationen av flerbostadshus är naturligtvis viktig, men att tro att nyproduktion kan åstadkomma billiga hyresrätter är en utopi. Försök har gjorts men hyresnivån i dessa projekt skiljer sig inte i någon större utsträckning än i hyreshus som uppförts för den öppna marknaden. Det kostar att bygga i Stockholm och det återspeglas hyresnivån.

Sammanfattningsvis är bostadsbristen ett problem som har byggts upp under flera årtionden. Beaktat detta måste vi inse att det kommer att ta tid att komma ikapp. Snabba lösningar är sällan hållbara lösningar. Eftertänksamhet, en god planering i kombination med reglerförenklingar och ökad konkurrens är början till att skapa

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-06-16

TRN 2021-0147

Tillväxt- och regionplanenämnden
15

goda boendemiljöer med olika upplåtelseformer så fler får chansen att flytta när behoven ändras eller påbörja sin bostadskarriär.

§ 117
Skrivelse från Robert Johansson och Johan Heinonen (S) angående om att vända trenden med att fler lämnar Stockholmsregionen
TRN 2021–0089

Sammanfattning
Tillväxt- och regionplanenämnden har fått en skrivelse från Robert Johansson och Johan Heinonen (S) angående att vända trenden med att fler lämnar Stockholmsregionen.
Regionledningskontoret tar sedan tidigare kontinuerligt fram underlag och prognoser om flytt- och beteendemönster som en del i den långsiktiga strategiska planeringen i syfte att driva Region Stockholms arbete med regional utvecklingsplanering och bidra till en växande region.
Sedan ett antal år tillbaka har inflyttningen till Stockholms län hållit en jämförelsevis jämn nivå. Det är utflyttningen som har ökat. Statistik från 2020 visar att skillnaden mellan utflyttade och inflyttade är störst bland 19–22-åringar, men i övrigt är det förhållandevis jämnt fördelat över åldrarna. De tre vanligaste länen att flytta till från stockholmsregionen är Uppsala, Skåne och Södermanland.
Utifrån att analyser och prognoser inte indikerar några långsiktiga förändringar i beteenden avseende flyttmönster bedömer regionledningskontoret att det inte finns någon anledning att i nuläget vidta väsentligt nya åtgärder i den lagda planeringen. Regionledningskontoret anser att det är viktigt att fortsatt följa frågan.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör tillväxt- och regionplanenämndens yttrande över skrivelsen från Robert Johansson och Johan Heinonen (S) angående att vända trenden med att fler lämnar Stockholmsregionen.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 118
En analys över utflyttningstrenden från Stockholmsregionen
TRN 2021–0148

Sammanfattning
Stockholmsregionen är en av Europas snabbast växande storstadsregioner, och har länge haft en stor inflyttning till regionen med människor från alla delar av landet som söker sig hit för arbete och studier.
Däremot har Stockholmsregionen de senaste åren upplevt ett negativt inrikes flyttnetto. Trendbrottet skedde först år 2018 då det för första gången på 15 år flyttade ut fler från länet än in till länet.
Enligt Handelskammaren har trenden med utflyttning från Stockholms län förvärrats. Från att gå från ett negativt flyttnetto på 197 personer under 2018 har Stockholms län nu ett negativt flyttnetto på 5 596 personer år 2020. En oroande trend är att barnfamiljer tenderar att flytta ut från Stockholmsregionen, men också åldersgruppen 20–24 år med många studenter, som normalt brukar uppvisa ett positivt flyttnetto.
Det finns flertalet faktorer som säkerligen påverkar att flyttnettot är negativt. Bland annat är Stockholmsregionens bostadsmarknad ansträngd och matchningen på arbetsmarknaden är inte tillräckligt bra.

Förslag och yrkanden
Ordförande yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Beslut
Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.
Regiondirektören uppdras att analysera varför flyttnettot ökat de senaste åren i olika åldersgrupper, vilka faktorer som ligger bakom samt vilka konsekvenser detta får för Stockholmsregionens hållbara utveckling, tillväxt och attraktionskraft. Dessutom vill nämnden veta vilka insatser som krävs för att flyttnettot ska minska.

Protokollsanteckning
Vi Socialdemokrater uppskattar att det tidigare ärende 12 kunde flyttas till 15 för att underlätta hanteringen i och med likheten med ärende 16. Vidare välkomnar vi den blågröna koalitionens förslag till beslut och det gläder oss att de tagit intryck av vår skrivelse som behandlades under nya ärende 15. Därför valde vi också att yrka bifall till deras förslag på ärende 16.

Beslutsexpediering:
Regionledningskontoret
Akt

§ 119
Direktörens rapport
TRN 2021–0004

Infrastruktur

Nytt möte har ägt rum inom vår mötesserie Forum för regionplanering

- 8 juni och fokus kring bostadsförsörjning ur olika perspektiv, ex presenterades Region Stockholms studie om hushållens möjligheter att efterfråga godtagbara bostäder.

Klimat

Klimatarenan är ett samverkansprojekt med Länsstyrelsen Stockholms län och löper till sista oktober 2023. Tillsammans med Länsstyrelsen togs beslut om att skjuta på lanseringen från den 17/6 till den 19/10 då bedömningen var att det då fanns en stor möjlighet att istället ha det fysiskt och kunna genomföra på riktigt.

ReAct-medel till Klimatarenan

Projektet Klimatarena Stockholm har beviljats stöd om 7 251 162 sek (25 % medfinansiering i tid). Projektarbetet har redan påbörjats under våren men kommer nu när externa medel bekräftats skalas upp till hösten.

Skogsstrategin

Länsstyrelsen har tagit fram en Skogsstrategi i samverkan med många aktörer. Skogsstrategin syftar till att belysa de regionala förutsättningarna för ett hållbart nyttjande av skogen och en hållbar utveckling av skogssektorn. Region Stockholm har varit representerade i både styrgrupp och arbetsgrupp. Andra regionala aktörer är skogsnäringen, skogsägare och Naturskyddsföreningen. Region Stockholm får den på remiss inom kort.

Regionala Stadskärnor

Den nya Storymapp om utvecklingen i de Regionala stadskärnor 2017–2019 publiceras på Regionens hemsida idag, den 16 juni. Där finns redan en sådan om Kärnöar.

Status för Bredbandsuppdraget

Region Stockholms bredbandskoordinator har under våren - tillsammans med utvalda kommuner - prioriterat drygt 2 400 områden/byggnader. Prioriteringen har skett i linje med nämndens inriktningsbeslut i april. Om en byggnad är prioriterad och med i ett bredbandsprojekt, ökar chansen att tilldelas stöd i länet. Utlysningsperioden för stödet pågår nu mellan 18 maj och 9 augusti. Ansökan görs hos Post- och Telestyrelsen (PTS) och det är aktörerna som bygger bredband som kan ansöka. Projektstödet ska betalas ut innan årets slut.

Tillväxt

NT-strategin är fastställd efter beslut i RF. Den lanseras och planering för genomförande pågår.

Den 8:e juni antog Regionfullmäktige Stockholmsregionens Näringslivs- och tillväxtstrategi, som också innefattar Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering. I höst planeras ett digitalt lanseringsseminarium och senare en fysisk konferens, där genomförandet av näringslivs- och tillväxtstrategin kommer att vara en del. Under hösten påbörjas arbetet med att ta fram handlingsplaner och utvecklingsprojekt tillsammans med regionens aktörer för att genomföra strategin. Där beskrivs hur och när de olika insatserna ska genomföras och av vem, dvs. vilka aktörer som är delaktiga.

Beslut om ReAct-EU-medel.

Av totalt 85 mnkr beviljades Region Stockholm 52 mnkr för följande projekt: (Medfinansiering 25 % beviljat av TRN:s finansieringsverktyg.)

- Fordonsdalen ReAct, kopplat till projektet Fordonsdalen Stockholm och omfattar kompetens-omställning/Autotech Arena/innovation/demonstration. (med Kista Science City, KTH)
- Klimatarenan (med Länsstyrelsen)
- RES-React. Regional exportsamverkan/Stockholm Global (med Almi)
- Affärsutvecklingscheckar (AUC) + Dispositionsprojekt (med Almi)

ESF-utlysning (Europeiska socialfonden):

- Gäller projekt för kompetensförsörjning, 39 mnkr. Medfinansiering 33 %

Kompetensomställning av anställda, inklusive förändrings-/innovationsledning. Utlysning 4 juni. Projektstart december 2021.

- Utlysning av projekt med gruppundantag prövas 19 mnkr. Medfinansiering 50 %

Möjliggör projekt för större företag med stora omställningsbehov. Insatser t ex kompetenskartläggning, företagsanalys. Utlysning slutet av juni, prel.

Beslut om statlig finansiering av Regional Digitaliseringskoordinator *2021–2025, 1 mnkr per år:*

- Uppdraget innebär övergripande att främja användningen av digitala arbetssätt, verktyg och tjänster utifrån regionala behov och möjligheter. Arbetet ska bidra till strategisk samverkan mellan relevanta aktörer inom digitalisering och bidra till regional tillväxt. Krävs nära samarbete med strategisk IT på RLK som jobbar aktivt med frågan.

Beslutsexpediering:
Akt